

Felhasznált irodalom:

- Alma, H.A.: *Identiteit door verbondenheid*. Een godsdienstpsychologische onderzoek naar identificatie en christelijk geloof, Kok Kampen 1998.
- Altena, B.: *De prediker als regisseur*. Henning Luther over de preek (in: PT 1994/5.)
- Andriessen, H.C.I.: *Pastorale Supervision*. Praxisberatung in der Kirche, Chr. Kaiser 1975.
- Andriessen, H.C.I. & Miethner, R.: *Praxis der Supervision*. Beispiel: Pastorale Supervision, Fachbuchhandlung für Psychologie Verlagsabteilung, Eschborn bei Frankfurt am Main, 1985.
- Andriessen, H.C.I. & Heitink, G.: *Het wordt kiel in de kerk*, Boekencentrum 's-Gravenhage, 1985.
- Andriessen, H.C.I.: *Archetypische beelden in pastorale supervisie* (in: Ontginningswerk, Klinische Pastorale Vorming – een overzicht, Kok Kampen 1985.)
- Bagdy Emőke: *Szupervízió: eredet, fejlődés, perspektívák* (in: Szupervízió. A Magyar Szupervízorok Társaságának lapja, I. évf. 2003/1.)
- Bakens, P.: *Self-Efficacy en Supervisie*. 'Geloof in het eigen kunnen' als thema in supervisieprocessen (in: Supervisie in opleiding en beroep. Tijdschrift voor professioneel begeleiden 2001/2.)
- Barnard, M. et al.: *De weg van de liturgie. Tradities, achtergronden, praktijk*, Meinema Zoetermeer 1998.
- Bartha Tibor / Aranyos Zoltán (szerk.): *Tanulmányok az evangélium szerint reformált keresztyén gyülekezet istentiszteletéről*, Kézirat 1977 Budapest.
- Belardi, N.: *Supervisie in Duitsland*. Ontstaan, ontwikkelingen en belangrijkste kenmerken. (in: Supervisie in opleiding en beroep 1999/2.)
- Beld, A.van den: *Filosofie van het menselijk handelen*, Assen 1982.
- Benedek Sándor: *Milyen legyen a jövő lelkipásztora?* Pápa, 1947.
- Berger, P.L.: *Het hemels baldakijn*, Utrecht 1969.
- Berger, W.J.: *Zielezorger vandaag*. Rustpunt en steen des aanstoots, J.N. Voorhoeve Den Haag 1983, Serie Pastorale Handreiking Nr. 31.
- Besemer, J.W.: *De predikant zelf in de preek* (in: PT 1989/5.)
- Blijnsma, R.: *De preek*, Kok Kampen 1977.
- Blink, van der H.: *Pastorale Counseling en spiritualiteit*. Een contextuele benadering, Tilburg 2002.
- Bodrog Miklós: *Lélektani ismeretek érvényesítése az ige hirdetésben*, Doktori értekezés 1973.
- Bohren, R.: *Daß Gott schön werde*. PT als theologische Ästhetik, Chr. Kaiser München 1975.
- Bohren, R.: *Prediktlehre*, Chr. Kaiser München 1986⁵.
- Boross Géza: *Hogyan prédikáljunk ma?* MRE Tanulmányi Osztálya Budapest 1981.
- Boross Géza: *Nem beszédben, hanem erőben*. Példák az egyház történetéből, Harmat/Kálvin 2000.
- Bos, R.: *Wij hebben gehoord dat God met u is*. Preken vanuit het Oude Testament, Boekencentrum Zoetermeer 2004.
- Christliches Handeln*. Kirche sein in der Welt von heute. Pastoraltheologische Lehrbuch, Konferenz der Bayerischen Pastoraltheologen (Hrsg.), Don Bosco Verlag München 2004.
- Czeglédy Sándor: *Az ige hirdető személyisége* (in: „Hirdesd az Igét.” Az ige hirdetők kézikönyve, MRE Sajtóosztálya Budapest 1980.)
- Dahm, K.W.: *Hören und verstehen*. Kommunikationssoziologische Überlegungen zur gegenwärtigen Predigtnot (in: Homiletisches Lesebuch. Texte zum heutigen Predigtlehre, A. Beutel, et al., Katzmann Verlag Tübingen, 1986.)

- Daiber, K-F. et al.: *Predigen und Hören Band 1. 2*, Chr. Kaiser München 1980, 1983.
- Daiber, K-F.: *Predigt als religiöse Rede*. Homiletische Überlegungen in Anschluß an eine empirische Untersuchung - Predigen und Hören 3. Mit Exkursen von W. Lukatis, P. Ohnesorg und B. Stierle. Chr. Kaiser München 1991.
- Dam, van G. : *Hoe zie ik mezelf als pastor?* Over inspirerende en belastende beelden van het eigen pastor-zijn. (in: PT 1995/2)
- Dam, van G.: *Waarop lopen (beginnende) predikanten vast?* (in: PT 1998/5.)
- Dam, van G.: *Dichter bij het Onuitsprekelijke*. Over geestelijke begeleiding voor en door pastores, Ten Have Baarn, 2004².
- Dekker, G.: *Als het getij verloopt...* Opstellen over godsdienst en kerk, Ten Have Baarn, 1995.
- Dekker, G.: *Zodat de wereld verandert*. Over de toekomst van de kerk, Ten Have Baarn 2000.
- Dekker, G. & Stoffels, H.C.: *Godsdienst en Samenleving*. Een introductie in de godsdienstsociologie, Kok Kampen 2001.
- Dekker, G. & Heitink, G.: *Samen op de goede weg?* Een pleidooi voor een eigentijdse kerk, Ten Have Baarn 2002.
- Denecke, A.: *Persönlich predigen*. Anleitungen und Modelle für die Praxis, Güterloher Verlagshaus Gerd Mohn, 1979.
- Didaktik der Predigt*. Modelle zur homiletischen Ausbildung und Fortbildung, Comenius-Institut Münster 1975.
- Dingemans, G.D.J.: *Een huis om te wonen*. Schetsen en bouwstenen voor een Kerk en een Kerkorde van de toekomst. Boekencentrum B.V. 's -Gravenhage, PT 53. 1987
- Dingemans, G.D.J.: *Als hoorder onder de hoorders...* Een hermeneutische homiletiek, Kok Kampen, 1991.
- Dingemans, G.D.J.: *'Pleidooi voor een theologische LAT-relatie'* (in: NTT. Januari 1994.)
- Dingemans, D.D.J.: *Praktische Theologie*. Geschiedenis, theorie, handelingsvelden. *Boekenbespreking*. (in PT 1994/1.)
- Dingemans, G.D.J.: *Manieren van doen*. Inleiding tot studie van de praktische theologie, Kok Kampen 1995.
- Dingemans, G.D.J.: *De stem van de Roepende*, Pneumatologie, Kok Kampen 2000.
- Didaktik der Predigt. Modelle zur homiletischen Ausbildung und Fortbildung*, Comenius – Institut Münster 1975.
- Douglass, K.: *Isten szeretetének ünnepe*. Az istentisztelet mai formáiról, Kálvin Kiadó – Luther Kiadó 2005.
- Douma, J.: *Veni Creator Spiritus*. De meditatie en het preekproces, Kok Kampen 2000.
- Drechsel, W.: *Und das Pastorale?* Zum Frage nach dem Spezifikum pastoralpsychologischer Supervision (in: Transformationen, Pastoralpsychologische Werkstattberichte Heft 4, 2004.)
- Drehsen, V.: *Das öffentliche Schweigen christliche Rede*. Die Grenzen des Gottesdienstes und die theologische Vorbildung des Pfarrers (in: A. Beutel, et al.: Homiletische Lesebuch. Texte zum heutigen Predigtlehre, Katzmann Verlag Tübingen, 1986.)
- Dulk, den M.: *Heren van de praxis* (in: PT 1994/1.)
- Dulk, den M.: *Heren van de praxis*. Karl Barth en de praktische theologie, Meinema 1996.
- Eck, van J.: *God, mens, medemens*. Humanitas in de theologie van Calvijn, Uitgeverij Van Wijnen-Franeker 1992.
- Egyházi törvények*. 1994. évi II. tv. a Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló az 1996. évi II. tv., a 2001. évi II. tv. és a 2002. évi III. tv. módosításaival egységes szerkezetben. A lelkészek (30.§ kk.)
- Engemann, W.: *Persönlichkeitsstruktur und Predigt*. Homiletik aus transaktionsanalytischer Sicht, EVA Leipzig 1992².
- Engemann, W.: *Einführung in der Homiletik*, A. Fracke, Tübingen/Basel 2002, UTB 2128.

- Engemann, W. / Lütze, F.M. (Hrsg.): *Grundfragen in der Predigt*. Ein Studienbuch, EV Leipzig 2006.
- Etzioni, A.: *De nieuwe gulden regel*, Ten Have Kampen 2005. (eredeti kiadás: *The New Golden Rule*, New York, 1996.)
- Faber, H. & Kruijne, T./red.: *Vragen rond de pastorie*, Kok Kampen 1980.
- Fekete Károly: *A gyülekezetépítés szolgálatában*. Tanulmányok a gyakorlati teológia témaköréből, Lux 2000.
- Fekete Károly, ifj.: *A homiletika fő kérdései ma*. Gondolatok a szakirodalom és a hazai igehirdetői gyakorlat szem előtt tartásával. (in: *Eulogia*. Ünnepi kötet dr. Bartha Tibor 60. születésnapjára, /red.: Hanula Gergely, Vladár Gábor/ MRE DC Budapest 2004.)
- Firet, J.: *Het homiletische proces* (in: *Spreken als leerling Praktisch-theologische opstellen*, Kok Kampen 1987.)
- Firet, J.: *Communikatief handelen in de dienst van het evangelie* (in: *Spreken als leerling. Praktisch Theologische opstellen*, Kok Kampen 1987.)
- Firet, J.: *Sterft de preek?* (in: *Spreken als leerling*)
- Fortmann, H.M.M.: *Als ziende de onzienlijke*. Een cultuurpsychologische studie over de religieuze waarneming en de zogenaamde religieuze projectie I. II, Hilversum 1977⁴.
- Friedman, E.H.: *Van geslacht op geslacht*. Systeemprocessen in kerk en synagoge, Ekklesia Gorinchem 2001², 29. (angol eredeti: *Generation to Generation, Family Process in Church and Synagogue*, New York, évszám nélkül.)
- Fuchs, O./Hrsg.: *Theologie und Handeln*, Düsseldorf 1984.
- Gärtner, S.: *Het geestelijke in de postmoderne samenleving*. Enkele modellen (in: *PT 2003/3*.)
- Geest, van der H.: *Du hast mich angesprochen*, Zürich 1978.
- Gräb, W.: *Praktische Theologie als Praxistheorie* (in: *PT. Zeitschrift für Praxis in Kirche, Gesellschaft und Kultur*, 3- 2005.)
- Grevel, J.P.: *Der Raum des Verstehens. Anstöße für eine hermeneutische Homiletik*. (in: *PT. Zeitschrift für Praxis in Kirche, Gesellschaft und Kultur* 3 – 2004, Chr. Kaiser)
- Grözinger, A.: *Seelsorge als Rekonstruktion von Lebensgeschichte* (in: *WzM* 38, 1986.)
- Grün, A.: *Met hart en zinnen*. Een dagboek van wijsheid en geloof, Lanoo / Ten Have 2000.
- Haan, D.: *Pastorale supervisie in Nederland: een verkenning*. (in: *Supervisie in opleiding en beroep*. Tijdschrift voor professioneel begeleiden, 1999/4.)
- Haendler, O.: *Die Predigt*. Tiefenpsychologische Grundlagen und Grundfragen, Berlin 1960³.
- Handbuch der Verkündigung, Band I. II. (Hrsg.: B. Dreher, et al.) Herder/Freiburg 1970.
- Handbuch der Praktischen Theologie, *Zweiter Band* EVB 1974.
- Harsma, F.: *Supervision: ein Modell von Reflexion kirchlicher Praxis* (in: F. Klostermann, et al.: *Praktische Theologie Heute*, Chr. Kaiser Verlag, München 1974)
- Haspels, E.N.: *Binding em verbond*. Gewenste en veronderstelde betrokkenheid bij de kerkelijke gemeente, Kok Kampen 1999.
- Heitink: *Om raad verlegen, doch niet radeloos... Ervaringen van aporie bij de beoefening der Praktische Theologie*, Kok Kampen 1988.
- Heitink, G.: *Preken, die deprimerend werken* (in: *PT 1989/5*.)
- Heitink, G.: *Het gemeentelid als subject* (in: *Een gezamenlijke trektocht. Meedenken met Jan Hendriks over gemeenteopbouw* /red: G. Heitink, et al./, Kok Kampen 1998.
- Heitink, G.: *Ontwikkelingen in de Praktische Theologie (8). Een kroniek* (in: *PT 1999/3*.)
- Heitink, G.: *Praktische Theologie*. Geschiedenis-theorie-handelingsvelden, Kok Kampen 1993. (angol nyelvű kiadása: *Practical Theology. History • Theory • Action Domains*, Grand Rapids, Michigan 1999.)
- Heitink, G.: *De zogeheten Praktische Theologie* (in: *Theologie op de drempel van 2000*. /red. W. Stoker & H.C. van der Sar/, Kok Kampen 2000.)

- Heitink, G.: *Biografie van de domine*, Ten Have Baarn 2001.
- Heitink, G.: *Tussen 'oprit 57' en 'afslag 03' de weg, het landschap en de PT*, Afscheidsrede VU Amsterdam, 16 mei 2003.
- Heitink, G. & Immink, F.G. (red.): *In God geloven*. Een praktisch-theologische reconceptie. (in: PT 2004/3.)
- Hendriks, J.: *Een vitale en aantrekkelijke gemeente*. Model en methode van gemeenteopbouw, Kok Kampen 1990.
- Hendriks, J.: *Op weg naar de Herberg*. Bouwen aan een open kerk, Kok Kampen 2004.
- Hermelink, J.: *Bibliographie zur Predigtanalyse seit 1945*. (in: R. Bohren & K-P. Jörns (Hrsg.): *Die Predigtanalyse als Weg zur Predigt*, Fracke Tübingen, 1989.)
- Heue, R. & Lindner, R.: *Predigen lernen*. Studienreihe für Verkündigung und Gemeindeaufbau, Heft 7, Gladbeck 1975.
- Hézszer Gábor: *Pasztorálpszichológia szempontok az istentisztelet útkereséséhez*. Elméletek és gyakorlati lehetőségek, Kálvin Kiadó 2005.
- „Hirdesd az Igét.” Igehirdetők kézikönyve, MRE Zsinati Irodájának Sajtóosztálya 1980
- Hirsch, E.: *Gesetz und Evangelium in Luther Predikten* (in: A. Beutel, V. Drehsen, H.M. Müller /Hrsg./: *Homiletisches Lesebuch*, Katzmann-Verlag Tübingen 1986.)
- Hooijdonk, van P.: *Verkündigung als Ereignis II*. Die soziale Struktur der Verkündigung (in: B. Dreher, et al.: *Handbuch der Verkündigung*, Band I, Herder/Freiburg 1970.)
- Houtsma, R.: *Leren voor pastorale supervisor*. (in: *Corrigerende Ervaringen. Leren in Klinische Patorale Vorming en Pastorale Supervisie – bij het afscheid van P. Zuidgeest* /red.: J. Körver/, CPVE Eindhoven 1998.)
- Höfte, B.: *Bekering en bevrijding*. De betekenis van de Latijns-amerikaanse theologie aan de bevrijding voor een praktisch-theologische basistheorie. Studies over kerkopbouwkunde 2. Gooi & Sticht 1990.
- Immink, G.: *In gesprek met de 'New Homiletic'* (in: PT 2001/3.)
- Immink, G.: *Geleefd geloof* (in: PT 2002/3.)
- Immink, G.: *Het geloof en het leven*. Een theologie van de praxis (in: PT 2003/4.)
- Jager, O.: *De verbeelding aan het woord*. Pleidooi voor een dichterlijke en zakelijker spreken over God, Ten Have Baarn 1988.
- Jagt, N., et al.: *Supervisie: praktisch gezien, kritisch bekeken*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Diegem 1995³.
- Jetter, W.: *Die Predigt als Gespräch mit dem Hörer* (in: A. Beutel, V. Drehsen, H.M. Müller /Hrsg./: *Homiletisches Lesebuch*, Katzmann-Verlag Tübingen 1986.)
- Jonker, H.: *Theologische Praxis problemen, peilingen en perspectieven bij kenterend getij*, Uitgeverij Callenbach Nijkerk, 1983.
- Josuttis, M.: *Zur Didaktik der Praktischen Theologie* (in: R. Zerfaß, et al.: *PT Heute*. Chr. Kaiser München 1974.)
- Josuttis, M.: *Praxis des Evangeliums zwischen Politik und Religion*. Grundprobleme der Praktischen Theologie, Chr. Kaiser München 1980.²
- Josuttis, M.: *Der Pfarrer ist anders*. Aspekte einer zeitgenössischen Pastoraltheologie, Chr. Kaiser München 1983.²
- Josuttis, M.: *Rhetorik und Theologie ind der Predigtarbeit*, Chr. Kaiser München 1985.
- Josuttis, M.: *Der Weg in das Leben*. Eine Einführung in den Gottesdienst auf verhaltenswissenschaftlicher Grundlage, Chr. Kaiser Güterloher Verlagshaus, Gütersloh 1992².
- Josuttis, M.: *Die Einführung in das Leben*, Pastoraltheologie zwischen Phänomenologie und Spiritualität, Gütersloh 1996.
- Kamphaus, F.: *Das Neue Testament* (in: *Handbuch der Verkündigung* Band II, Herder/Freiburg 1970.)

- Kádár Zsolt: *Kommunikáció – Theologia*, Szeged 2005.
- Kálvin J.: *Institució / A keresztyén vallás rendszere IV/III.1.*, Kálvin János Kiadó 1995.
- Keizer, J. A.: *Tussen roeping en beroep* (in: Pastoraat – balans en perspectief 1. /red.: H. Faber/, Kok Kampen 1983.)
- Kessel, R.: *Omwillen van God en mens* (in: A. Baart en B. Höfte /red./: Betrokken hemel, betrokken aarde. Naar een praktische theologie van lokale kerkopbouw, Gooi&Sticht Baarn 1994.)
- Kirsch, J.: *Phantasien über klinische Seelsorgeausbildung (KSA) in postmoderne Zeit*. Ein Versuch kirchlicher Zukunftsperspektive (in: Seelsorge im Plural. Perspektiven für ein neues Jahrhundert. U.Pohl-Patalong&F.Muchlinsky /Hrsg./ E.B.-Verlag Hamburg 1999.)
- Klessmann, M.: *Pastoralpsychologie*. Ein Lehrbuch, Neukirchener Verlag 2004.
- Klessmann, M.: *Die Sinndeutung in der Supervision* (in: Die Zukunft der Supervision zwischen Person und Organisation, Vorträge der Tagung des Verbändeforums Supervision am 26/27. 11. 2004. in Montabaur.)
- Klostermann, F.: *Die Träger der Verkündigung* (in: B. Dreher, et al.: Handbuch der Verkündigung Band I, Herder/ Freiburg 1970.)
- Klostermann, F., et al.: *Praktische Theologie Heute*, Chr. Kaiser, München 1974.
- Kocsev M.: *Impulzusok a holland református (Gereformeerde / Hervormde) gyakorlati teológiából az ezredforduló körül* (Különös tekintettel hazai református egyházi életünkre) – doktori dolgozat. Megjelent a L'Harmattan Kiadónál 2006-ban, *Ezredvégi színek* címmel.
- Knippenberg, van T.: *De pastor als theoloog*, PT 1998/3.
- Kovács Győző: *Confessio: avagy utam a szupervízióban* (in: Szupervízió 2004/2.)
- Körver, J.W.G *De organisatiecontext van pastorale supervisie* (in: Supervisie in Opleiding en Beroep. Tijdschrift voor professioneel begeleiden, 1999/2.)
- Körver, J.W.G.: *Organisatie, het pastorale beroep en supervisie* (in: Supervisie in opleiding en beroep. Tijdschrift voor professioneel begeleiden, 1999/4.)
- Kruijne, T.: *De identiteitscrisis van de pastor is een generativiteitscrisis* (in: Pastoraat – balans en perspectief 1. /red.: H. Faber/, Kok Kampen 1983.)
- Kuitert, H.M.: *Anders gezegd*. Een verzameling theologische opstellen voor de welwillende lezer, Kok Kampen 1974.
- Kuitert, H.M.: *Het algemeen betwijfeld christelijk geloof*. Een herziening, Ten Have Baarn 1992⁷.
- Kuitert, H.M.: *Zeker weten voor wie geen grond meer onder de voeten voelt*, Ten Have Baarn, 1995².
- Kuitert, H.M.: *Voor een tijd een plaats van God*. Een karakteristiek van de mens, Ten Have Baarn 2002⁴.
- Kuyvenhoven, R.: *Op het eerste gezicht*. Wat exterieurs van kerkgebouwen vertellen (in: Niet zo'n kerkganger /red.: Heitink, G. & Stoffels, H./, Ten Have Baarn 2003.)
- Laan, van der J.H.: *Ernst Lange en de prediking*. Een inleiding in zijn homiletische theorie, Kok Kampen 1989.
- Laan, van der J.H.: *Empirisch onderzoek in de Praktische Theologie* (in: K. Schippers /red./: Discussie rond Kerkelijke presentie in een oude stadswijk, THU Kampen 1993, Kamper Cahiers deel 77.)
- Laan, van der J.H.: *Hoge woorden over de preek*. Afscheidscollege, 2 november 2001, Kamper Oraties 17.
- Laan, van der J.H.: *Geloofspraxis en pastoraal handelen* (In: Speuren naar geloof /J.H. vd Laan, et al./, Kampen Theol. Universiteit, 2001.)

- Laeyendecker, L.: *Bedreigde cultuur*. Over moderniteit, wetenschap en religie, Kok Kampen, 1994.
- Lange, E.: *Brief an einen Prediger*, Predigtstudien III/1, Kreuz-Verlag Stuttgart-Berlin, 1968.
- Lange, E.: *Predigen als Beruf*: Aufsätze zu Homiletik, Liturgie und Pfarramt, Ch. Kaiser München, 1982.
- Lange, E.: *Chancen des Alltags*. Überlegungen zur Funktion des christlichen Gottesdienstes in der Gegenwart, Chr. Kaiser München 1984⁴.
- Lange, de F.: *Individualisme*. Een partijdig onderzoek naar een omstreden denkwijze, Kok Agora Kampen, 1989.
- Lange, de F.: *Ieder voor zich?* Individualisering, ethiek en christelijk geloof, Kok Kampen 1993.
- Lanser, A.M.: *Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn*. Ontferming in de supervisie. (in: De kunst van ontfermen. Studies voor Gerben Heitink /red.: A. Lanser, et al./, Kok Kampen 2003.)
- Linden, van der J.: *Partners in menswording*. Een introductie in geestelijke begeleiding voor pastores en predikanten (in: PT 2005/3.)
- Lindijer, C.H.: *Pastor en therapeut*. Wat kan pastoraat leren van psychotherapie? Uitgeverij Boekencentrum 's-Gravenhage, PTH No. 50, 1984.
- Luther, H.: *Religion und Alltag*. Bausteine zu einer Theologie des Subjekts, Stuttgart 1992.
- Liotard, J-F.: *Het postmoderne weten*, Kok Agora Kampen 1987.
- Lukatis, I.: *Der ganz normale Gottesdienst in empirischer Sicht*. (in: PT. Zeitschrift für Praxis in Kirche, Gesellschaft und Kultur, 4-2003, Chr. Kaiser)
- Maas, F. et al.: *De Bijbel Spritueeel*. Bronnen van geestelijk leven in de bijbelse geschriften, Meinema/Pelckmans 2004.
- McClure, J. S.: *Theologie predigen* (in: PT. Zeitschrift für Praxis in Kirche, Gesellschaft und Kultur, Ch. Kaiser, 2-2006.).
- Meiden, v. der A.: *De markt van geloven. Ontsoeking, vernieuwing en verandering in geloofsgemeenschappen*, Ten Have 2000².
- Menken-Bekius, C: *En Jezus staat daar maar...* Over het werken met pastorbeelden in de beroepsbiografie van de pastor. (in: De kunst van ontfermen. Studies voor Gerben Heitink /red.: A. Lanser, et al./, Kok Kampen 2003.
- Mette, N.: *Theorie und Praxis*. Wissenschaftsgeschichtliche und methodologische Untersuchungen zur Theorie-Praxis-Problematik innerhalb der praktischen Theologie, Düsseldorf 1978.
- Meulen, van der H.C.: *De pastor als reisgenoot*. Pastoraal-theologische gedachten over geestelijke begeleiding, Uitgeverij Boekencentrum Zoetermeer 2004.
- Miethner, R.: *Klinische Pastorale Vorming und Klinische Seelsorgeausbildung*. Ein persönlicher Blick auf Unterschiede und Gemeinsamkeiten (in: Corrigerende Ervaringen. Leren in Klinische Pastorale Vorming en Pastorale Supervisie – bij het afscheid van P. Zuidgeest /red.: J. Körver/, CPVE Eindhoven 1998.)
- Möller, Chr.: *Einführung in die Praktische Theologie*, A. Francke Verlag Tübingen/Basel 2004 UTB 2529
- Nagy István: *Walter Lüthi prédikációinak szemléletessége*, Lux 2003.
- Nagy István: A prédikáció időszzerűsége (in: Református Egyház 2005. szeptember / LVII/9.)
- Nauta, R.: *Het kaiologische misverstand*. Pastoraat in een individualistische cultuur (in: PT 1995/2.)
- Németh Dávid: *A posztmodern teológus szemmel* (in: Református Egyház, 2006, julius-augusztus.)
- Nicol, M.: *Grundwissen Praktische Theologie*. Ein Arbeitsbuch, Kohlhammer Verlag 2000.

- Nicol, M.: *Dramatizált homiletika*, Luther Kiadó 2005. (eredeti címe: Einander ins Bild setzen. Dramaturgische Homiletik, Vandenhoeck&Ruprecht, 2002.)
- Nicol, M. / Deeg, A.: *Im Wechselschritt zur Kanzel*. Praxisbuch Dramaturgische Homiletik, Vandenhoeck&Ruprecht, 2005.
- Nijen, van J.J.: *Kan ik mijzelf zijn in de gemeente?* De predikantsopleiding en de identiteit van de predikant(e) (in: PT 1993/1.)
- Nijen, van J.: *Kernachtig preken*. Homiletiek in de spiegel van gemeenteopbouw (in: G.Heitink, et al.: Een gezamenlijke trektocht. Medenken met Jan Hendriks over gemeenteopbouw, Kok Kampen 1998.)
- Oskamp, P. & Geel, R.: *Concreet en beeldend preken*, Uitgeverij Coutinho Bussum 1999.
- Otto, G.: *Curriculum für Studium der Praktischen Theologie?* (in: R. Zerfaß, et al.: PT Heute, Chr. Kaiser München 1974.)
- Otto, G.: *Rhetorisch predigen*, Gütersloh 1981.
- Otto, G.: *Grundlegung der Praktischen Theologie*, München 1986.
- Ouderlingenblad* nr. 954, 2005/november.
- Pasveer, J.: *De gemeente tussen openheid en identiteit*, Narratio Gorinchem 1992.
- Pásztor János: *A prédikáció emberi szó* (in: „Hirdesd az Igét.” Az ige hirdetők kézikönyve, MRE Sajtóosztálya Budapest 1980.)
- Pásztor János: *Krisztus hirdetése a Magyarországi Református Egyházban*. Homiletika, Debrecen 1986.
- Peukert, H.: *‘Was ist eine praktische Wissenschaft? Handlungstheorie als Basistheorie der Humanwissenschaften: Grundfragen an die Praktische Theologie’* (in: O.Fuchs /Hrsg./: Theologie und Handeln, Düsseldorf 1984.)
- Peursen, van C.A.: *Strategie van de cultuur; Een beeld van veranderingen in de hedendaagse denk- en leefwereld*, Amsterdam/Brussel 1970.
- Piper, H-Chr.: *Predigtanalysen*. Kommunikation und Kommunikationsstörungen in der Predigt, Vandenhoeck&Ruprecht in Göttingen 1976. (magyar fordításban: H-Chr. Piper: Prédikációelemzések, Debrecen DRHE 1997.)
- Piper, H-Chr.: *Kommunizieren lernen in Seelsorge und Predigt*. Ein pastoraltheologisches Modell, Vandenhoeck&Ruprecht, 1981. (magyar fordításban: A kommunikálás tanulása a lelkigondozás és a prédikálás terén, Debrecen DRHE 1999.)
- Ploeger, A.K.: *Inleiding in de godsdienstpedagogiek*, Kok Kampen, 1993.
- Post, P.: *Re-inventing liturgy: de Liturgische Beweging voorbij*. /In: Praktische Theologie 2005/4.)
- Putman, W.: *De bijdrage van de ZKM aan de supervisie van (aankomende) pastores*. Een ervaringsbericht. (in: PT, 2004/1.)
- Regouin, W.: *Supervisie*. Gids voor supervisanten, Koninklijke Van Gorcum, Assen 2001⁵.
- Riemann, F.: *Die Persönlichkeit des Predigers in tiefenpsychologischer Sicht* (in: R. Riess /Hrsg./ Perspektiven der Pastoralpsychologie, Göttingen 1974, valamint A. Denecke: Persönlich Predigen, Gütersloh 1979.)
- Riess, R.: *Seelsorge*. Orientierung, Analysen, Alternativen, Vandenhoeck&Ruprecht, 1973.
- Riess, R.: *Zur pastoralpsychologischen Problematik des Predigers*. (in: Homiletisches Lesebuch. Texte zur heutigen Predigtlehre, /Hrg.: A. Beutel, et al./ Katzmann-Verlag Tübingen 1986.)
- Roest, de H.: *En de wind steekt op!* Kleine ecclesiologie van de hoop, Meinema Zoetermeer 2005.
- Rooijackers, W.: *De didactische waarde van het supervisiemodel*. (in: Ontginningswerk, Klinische Pastorale Vorming – een overzicht, Kok Kampen 1985.)
- Roos, de S.: *Párbeszéd a szupervízióban*. Tudomány, hivatás vagy gyakorlati bölcsesség? (in: Szupervízió, 2006/1.)

- Roth, W.: *Skizze zu Theoriebildung und Praxis pastoraler Supervision* (in: DGfP Info 2004.)
- Rössler, D.: *Grundriß der Praktischen Theologie*, Berlin/NewYork 1986.
- Runia, K.: *Heeft preken nog zin?*, Kok Kampen 1981.
- Sandford, Timothy L.: *Muszáj tökéletesnek lennem – és egyéb paplakbeli tévtanok*, Új Remény Alapítvány 2003.
- Schelling, P.: *Tegen de stroom in*. Waarom mensen toetreden tot de kerk, Meinema, Zoetermeer 1996.
- Schippers, K.A.: *De leefwereld van jongeren en de taal van de prediking* (in: Postille 1994-1995.)
- Schneider, S.: *Der Supervisor als geheimer Bischof* (in: Transformationen, Pastoralpsychologische Werkstattberichte Heft 5, 2005.)
- Schreuder, J.C.: *Een preekanalyse* (in: Ontginningswerk, Klinische Pastorale Vorming – een overzicht, Kok Kampen 1985.)
- Siegers, F.: *Instelling supervisie*. Lereren over werk in de context van leiden-begeleiden-samenwerken, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Diegem 1995.
- Siegers, F.: *Handboek Supervisiekunde*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Mechelen 2002.
- Siegers, F.: *Supervisie en coaching met elkaar vergeleken*, (in: Supervisie en Coaching, Tijdschrift voor begeleidingskunde, 2003/1.)
- Sölle, D.: *Fantasie en gehoorzaamheid*. Toekomst en christelijke ethiek, Bosch & Keuning n.v. Baarn, 1970. (eredeti cím: Fantasie und Gehorsam, Kreuz-Verlag, Stuttgart/Berlin)
- Sölle, D.: *Mystik und Widerstand / 'Du stilles Geschrei'*, Hoffman und Campe Verlag, Hamburg, 1997.
- Spijkerboer, A.M.: *'Nu ik werk, weet ik wat ik weten wil'* Over andere eisen aan de predikantsopleidingen (in: PT 1998/5.)
- Stark, C.: *Kerkgangers bij gelegenheid*. (in: Heitink, G.&Stoffels, H. /red/: Niet zo'n kerkganger. Zicht op buitenkerkelijk geloven, Ten Have Baarn 2003.)
- Stark, C.: *Proeven van de preek*. Een praktisch-theologisch onderzoek naar de preek als Woord van God, Boekencentrum Zoetermeer, 2005.
- Stark, C.: *Homiletiek in een pluriforme cultuur: een nieuwe uitdaging* (in: PT 2006/1.)
- Steinbach József: *A magyar református homiletika eredményei és problémái 1972 és 2002 között* (in: A Gyakorlati Teológiai Szekció 30 éves kutatásának eredményei /szerk.: Szathmári Sándor/, Lux 2003.)
- Stegeren, van W. F.: *De betekenis van 'functieprofielen van predikanten' voor een predikantsopleiding*. (in: PT 1998/5.)
- Stott, J.: *Hiszek az ige hirdetésben*, Harmat 2006.
- Szabó Lajos: *Teológia és praxis* (in: Virtuális egyetem Magyarországon /szerk.: Nyíri Kristóf és Kovács Gábor/ Typotex, Budapest, 2003.)
- Szabó Lajos: *Alapozó ismeretek a gyakorlati teológiában*, Luther Kiadó 2004.
- Tanulmányok az evangélium szerint reformált keresztyén gyülekezet istentiszteletéről*. Kézirat /szerk.: Bartha Tibor és Aranyos Zoltán/, 1977.
- Theißen, G.: *Zeihensprache des Glaubens*. Chancen der Predigt heute, Chr. Kaiser / Güttersloher Verlagshaus 1994.
- Thomas, J.: *Het luistert nauw*. Het gesprek over de preek tussen gemeente en predikant, Kok Kampen 1978.
- Török Iván: „*Szupervízornak lenni*” (in: Szupervízió, 2005/3.)
- Török Iván: „*Több belátást! Szélesebb rálátást!*” A szupervíziós kultúra kibontakozásának történelmi jelentősége Magyarországon (in: Szupervízió 2006/1.)
- Trouw*, Dagblad: 2002. szeptember/októberi válogatott számai.

- Trouw, Dagblad: 25 maart 2005: *De krappe broeikast van het comfort* – Interview met P. Sloterdijk.
- Vaessen, J.Chr.: *Tussen schrift en Preek*. Ontwerp van een analysemodel voor de bijbelinterpretatie in preken met gebruikmaking van de textuele hermeneutiek van P. Ricoeur, Kok Kampen 1997.
- Velden, van der M.J.G.: *De prediking als plaats van de ethische bewustwording* (in: PT. Een bundel opstellen over de plaats en praktijk van de christelijke gemeente, Boekencentrum, 's-Gravenhage, 1980.)
- Ven, van der J.A.: *Wat is pastoraaltheologie?* Een analyse van het werk van F. Haarsma (in: Toekomst van de kerk, Studies voor F. Haarsma /red.: V.der Ven/, Kok Kampen 1985.)
- Ven, van der J.A.: *Entwurf einer empirischen Theologie*, Kok Kampen 1990.
- Vizolyi Ákos: *Szupervízió és etika* (in: Szupervízió 2004/2.)
- Witkamp, Th.: *De wending naaar het subject in de PT* (in: Heroriëntatie in de Theologie, GTT 2003/4. Kok Kampen, 75.)
- Vloet, van der J.: *Meegaan om te zien*. Godsdienstpedagogiek op nieuwe wegen, Kok Kampen 2002.
- Waaijman, K.: *Spiritualiteit*. Vormen, Grondslagen, Methoden, Kok Kampen 2000. (német nyelvű fordítása: Handbuch der Spiritualität, Matthias-Grünewald Verlag 2005.)
- Watzlawick, P., et al.: *De pragmatische aspecten van de menselijke communicatie*, Deventer 1970. (angol eredeti: *Pragmatics of human communication*, New York 1967.)
- Wiersinga, H.: *Doem of daad*. Een boek over zonde, Ten Have/Baarn 1982.
- Wintzer.F., et al.: *Praktische Theologie*, Neukirchener Verlag 1982.
- Zerfaß, R. et al.: *Kompetenz des Predigers im Spannungsfeld zwischen Rolle und Person*, Comenius-Institut 1980.
- Zijlstra, W.: *Methoden van preekanalyse*, (in: Tijdschrift voor pastorale psychologie, 1972.)
- Zuidberg, G.: *Pastorale spiritualiteit: ik ben wat ik doe*. (in: Werken met spiritualiteit /red.: K. Brouwman & K. Bras/, Ten Have Baarn 2001.)